

RASSENULLETIN WINTERTARWE 2004

In dit rassenbulletin zijn de eigenschappen en opbrengsten weergegeven van de wintertarwerassen. Deze rassen zijn in 2004 onderzocht op tien locaties in Nederland. De rassen zijn zo onderzocht in de verschillende regio's van Nederland én op verschillende grondsoorten. In tabel 1 zijn de eigenschappen per ras weergegeven, gemiddeld over de laatste vier jaar.

Tabel 1. Raseigenschappen van wintertarwerassen. Gemiddelden over de jaren 2001 t/m 2004.

			Resistentie tegen:										Bakkwaliteit					
	Wintervastheid *)	Lengte stro (rel)	Stevigheid	Vroegheid aar	Vroegrijpheid	Schot	Gele roest	Bruine roest	Meeldauw	Bladvlekkenziekte	Fusarium in de aar	Zwartschimmels	Broodkwaliteit	Deegkwaliteit	Maalkwaliteit	Zelenwaarde	Korrelhardheid	Klassificatie
Baktarwe																		
A - Drifter	8.0	111	7.5	6.5	7.5	7.5	7.5	5.5	6.5	5.0	6.0	6.0	7.0	6.5	7.0	7.5	h	b
A - SW Tataros	..	105	8.0	7.0	7.5	7.5	9.0	8.0	7.0	6.5	6.0	6.5	8.5	6.0	9.0	8.0	h	b
A - Ilias	..	110	8.0	5.5	6.5	7.0	9.0	7.0	7.0	7.5	8.0	6.5	8.5	7.5	7.0	8.5	h	b
A - Kampa	..	104	8.0	5.0	5.5	7.0	8.5	7.0	8.0	7.5	8.5	6.5	6.5	7.5	7.0	8.5	h	b
A - Residence	8.0	105	6.0	7.5	7.5	5.5	9.0	6.5	7.5	6.5	6.5	6.5	7.0	6.0	8.0	7.0	h	b
B - Semper	7.5	108	6.5	7.0	7.0	6.0	9.0	6.5	7.5	7.0	7.0	6.5	7.5	7.0	8.0	8.0	h	b
nieuw in Rassenlijst 2005																		
N - Globus	..	107	8.0	6.5	6.5	6.0	9.0	8.0	8.0	7.5	7.0	6.5	8.0	7.5	9.0	8.5	h	b
Overige tarwe																		
A - Limes	..	99	8.0	7.0	7.0	6.0	8.5	8.0	7.0	6.0	6.5	5.5						
A - Bristol	..	89	8.5	7.0	6.5	6.0	8.5	8.5	8.5	7.5	7.0	6.5						
A - Tulsa	..	86	8.5	6.0	5.5	6.5	9.0	8.5	8.5	7.5	7.0	6.5						
B - Napier	..	86	8.5	6.5	6.5	7.0	8.0	8.5	7.0	5.5	5.5	5.5						
B - Vivant	6.5	94	8.0	5.5	6.0	7.0	7.5	6.5	6.0	6.0	5.0	6.0						
N - Koch	..	101	7.0	7.5	6.5	5.5	9.0	8.5	9.0	7.0	5.5	6.5						
N - Harlem	..	101	8.0	7.5	7.5	6.0	9.0	8.5	7.5	6.0	6.5	6.0						
nieuw in Rassenlijst 2005																		
N - Robigus	..	91	8.5	6.0	5.5	5.0	6.5	8.5	9.0	7.0	5.5	6.5						
3 jaar onderzoek																		
Alonso	..	97	8.5	7.0	6.5	7.0	9.0	8.5	9.0	7.0	4.0	6.5						
2 jaar onderzoek																		
Patrel	..	95	7.5	7.0	6.5	7.0		8.5	8.5	7.5	5.0	6.0						
FD 98005-9	..	94	7.5	8.0	7.0	6.5		8.5	5.5	6.5	5.0	6.0	7.5	6.5	7.0	7.0	h	b
CEB 0208	..	110	7.0	5.5	6.5	7.0		6.0	8.0	6.5	8.0	6.5	7.5	6.5	9.0	7.5	h	b
NSL WW 44	..	99	7.5	5.5	6.5	7.0		8.0	7.5	5.5	6.0	6.5	9.0	6.5	9.0	8.0	h	b
LP 737.1.98	..	106	8.0	6.0	6.5	6.5		8.0	8.5	7.0	8.5	6.5	8.5	7.0	9.0	8.0	h	bb
Tommi	..	105	8.5	6.5	6.5	5.5		8.5	8.0	7.5	7.0	6.5	8.5	8.0	6.0	9.0	h	bb
100 = ...cm		90																

100 = ...cm

90

*) van de rassen die voor deze eigenschap geen cijfer hebben, zijn geen gegevens over wintervastheid bekend

Alg: een hoog cijfer = gunstiger waardering voor de eigenschap; vroegheid aar: hoog cijfer = vroeger ras; vroegrijpheid: hoog cijfer = vroeger rijp.

h = hard; b = baktarwe

Op elke locatie is zowel een proef mét als een proef zónder ziektebestrijding uitgevoerd. Deze proeven lagen zowel op proefboerderijen als op kweekbedrijven.

De in de tabellen vermelde aanbevelingen van rassen zijn conform de Aanbevelende Rassenlijst voor Landbouwgewassen 2005; A = Algemeen aanbevolen ras, B = Beperkt aanbevolen ras, N = Nieuw aanbevolen ras.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V., september 2004, L. van den Brink en J.G.M. Paauw.

Het PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

In tabel 2 is per regio de gemiddelde korrelopbrengst over de jaren weergegeven. Zowel voor de proeven "Met ziektebestrijding" als voor de proeven "Zonder ziektebestrijding". Voor de gangbare praktijk, waarin ziektebestrijding wordt toegepast, zijn de cijfers "Met ziektebestrijding" het meest relevant. Aan de opbrengstcijfers van de proeven "Zonder ziektebestrijding" kan afgelezen worden hoe de rasvolgorde komt te liggen als de ziektebestrijding geheel of gedeeltelijk achterwege wordt gelaten.

Tabel 2. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwe per regio.
Gemiddelden over de jaren 1999 t/m 2004.

	Zonder ziektebestrijding					Met ziektebestrijding				
	Noordelijke Zeeklei	Centrale Zeeklei	Zuidwestelijke Zeeklei	Rivierklei/löss	Zand- en dalgrond	Noordelijke Zeeklei	Centrale Zeeklei	Zuidwestelijke Zeeklei	Rivierklei/löss	Zand- en dalgrond
Baktarwe										
A Drifter	98	99	97	96	106	103	105	103	102	106
A SW Tataros	107	100	100	101	103	105	101	101	99	101
A Ilias	98	100	102	99	104	98	99	102	99	99
A Kampa	96	95	97	96	98	96	97	96	97	96
A Residence	95	97	96	94	101	99	98	99	96	98
B Semper	98	96	96	94	104	98	98	100	94	99
nieuw in Rassenlijst 2005										
N Globus	102	99	103	104	107	100	100	100	100	102
Overige tarwe										
A Limes	104	107	105	108	101	100	101	101	104	101
A Bristol	103	105	103	103	98	100	100	100	101	97
A Tulsa	104	105	103	111	104	100	100	98	103	103
B Napier	97	100	99	100	89	102	101	101	100	101
B Vivant	96	96	97	90	84	98	101	100	101	98
N Koch	105	103	105	105	108	100	98	98	103	99
N Harlem	100	98	100	101	101	101	101	101	102	100
nieuw in Rassenlijst 2005										
N Robigus	112	104	106	109	106	106	103	104	102	105
3 jaar onderzoek										
Alonso	108	104	109	108	108	102	104	105	107	107
2 jaar onderzoek										
Patrel	109	105	105	108	101	103	103	102	104	104
FD 98005-9	101	101	102	94	97	101	103	103	98	103
CEB 0208	98	101	102	96	106	102	102	100	102	105
NSL WW 44	100	93	100	95	91	105	104	103	101	102
LP 737.1.98	107	100	101	104	106	104	104	101	105	102
Tommi	99	94	99	105	106	96	96	95	97	102
100 = ..ton/ha	9.5	9.4	9.9	8.5	7.4	11.0	10.8	11.1	10.2	9.3

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V., september 2004, L. van den Brink en J.G.M. Paauw.
Het PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Om het opbrengend vermogen van een ras in te schatten, is de gemiddelde opbrengst over de jaren het beste uitgangspunt. Bij de rassenkeuze is het dan ook niet juist af te gaan op de opbrengstcijfers van het laatste jaar. De opbrengst varieert immers per jaar, afhankelijk van de ziektedruk, het weer (legering) e.d.. De variatie in opbrengstcijfers per regio over de jaren is in de tabellen 3 t/m 7 van dit rassenbulletin weergegeven. Naarmate de opbrengstcijfers over de jaren stabiel zijn, kan men meer vertrouwen hebben in het gemiddelde opbrengstcijfer.

Noordelijke Zeekleigebied

Tabel 3. Relatieve korrelopbrengsten van wintertarwe per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Noordelijk Zeekleigebied.

Zonder ziektebestrijding								Met ziektebestrijding							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.		1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.
Baktarwe															
A	Drifter	97	97	107	95	98	97	98	102	104	106	98	102	107	103
A	SW Tataros		105	111	110	106	104	107		105	105	106	105	104	105
A	Ilias		100	89	102	101	97	98		99	94	98	100	99	98
A	Kampa	96	97	91	92	100	101	96	96	96	94	95	96	100	96
A	Residence	102	94	87	87	104	94	95	99	97	96	102	101	98	99
B	Semper	98	97	94	99	102		98	100	97	98	99	99		98
nieuw in Rassenlijst 2005															
N	Globus			103	102	101	102					103	101	96	100
Overige tarwe															
A	Limes		108	102	110	103	97	104		102	101	102	100	94	100
A	Bristol	99	106	102	108	98	103	103	101	97	100	101	99	98	100
A	Tulsa		104	105	97	101	111	104		100	100	97	101	102	100
B	Napier	96	94	103	98	92		97	101	104	102	103	100		102
B	Vivant	94	94	96	94	92	105	96	97	98	97	98	94	105	98
N	Koch			113	105	104	98	105			108	97	103	93	100
N	Harlem			100	103	103	96	100			99	104	103	98	101
nieuw in Rassenlijst 2005															
N	Robigus			115	108	112	112					108	103	106	106
3 jaar onderzoek															
	Alonso			106	110	109	108					99	103	105	102
2 jaar onderzoek															
	Patrel				111	107	109						102	104	103
	FD 98005-9				97	106	101						103	100	101
	CEB 0208				99	98	98						100	103	102
	NSL WW 44				99	101	100						103	106	105
	LP 737.1.98				107	107	107						102	105	104
	Tommi				100	98	99						98	94	96
100 = ..ton/ha															
	10.5	9.0	9.8	8.2	9.4	10.1	9.5		11.3	11.0	12.1	10.0	10.5	10.9	11.0

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".

Centraal Zeekleigebied

Tabel 4. Korrelopbrengsten (in verhoudingsgetallen) per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Centraal Zeekleigebied.

	Zonder ziektebestrijding								Met ziektebestrijding							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.		1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.	
Baktarwe																
A Drifter	98	101	100	94	105	96	99		104	109	107	100	108	105	105	
A SW Tataros		86	103	113	97	102	100			96	101	104	101	102	101	
A Ilias		103	95	98	100	103	100			99	97	97	98	101	99	
A Kampa	91	93	93	94	96	101	95		99	96	95	96	97	98	97	
A Residence	97	90	99	96	99	103	97		102	88	99	101	101	98	98	
B Semper	94	93	101	95	97		96		102	88	100	100	99		98	
nieuw in Rassenlijst 2005																
N Globus				99	103	96	99					98	100	101	100	
Overige tarwe																
A Limes		106	104	113	105	105	107			98	105	104	102	96	101	
A Bristol	102	117	101	107	97	106	105		98	105	97	104	95	101	100	
A Tulsa		111	99	106	104	105	105			102	97	98	103	100	100	
B Napier	105	100	102	94	98		100		99	113	100	99	97		101	
B Vivant	100	98	96	92	90	96	96		97	106	99	99	101	103	101	
N Koch			105	102	104	101	103				103	98	99	92	98	
N Harlem			101	99	101	91	98				101	104	103	96	101	
nieuw in Rassenlijst 2005																
N Robigus				104	100	109	104					101	100	107	103	
3 jaar onderzoek																
Alonso				103	104	106	104					103	102	107	104	
2 jaar onderzoek																
Patrel					106	103	105						103	103	103	
FD 98005-9					99	102	101						105	102	103	
CEB 0208					101	101	101						101	104	102	
NSL WW 44					99	88	93						105	103	104	
LP 737.1.98					102	98	100						103	105	104	
Tommi					94	94	94						98	95	96	
100 = ..ton/ha	10.1	7.8	10.2	8.4	10.3	9.4	9.4		11.0	10.7	10.8	10.4	11.3	10.7	10.8	

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".

Zuidwestelijk Zeekleigebied

Tabel 5. Korrelopbrengsten (in verhoudingsgetallen) per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar in het Zuidwestelijk Zeekleigebied.

	Zonder ziektebestrijding								Met ziektebestrijding							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.		1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.	
Baktarwe																
A Drifter	93	95	99	93	100	102	97		102	106	101	104	102	103	103	
A SW Tataros		93	98	105	101	102	100			100	98	105	102	100	101	
A Ilias		104	99	103	100	103	102			101	98	106	101	102	102	
A Kampa	96	100	91	97	93	102	97		96	97	92	99	95	100	96	
A Residence	99	97	94	96	96	96	96		100	95	99	103	97	100	99	
B Semper	98	94	97	97	96		96		98	99	102	103	99		100	
nieuw in Rassenlijst 2005																
N Globus				105	103	100	103					103	102	95	100	
Overige tarwe																
A Limes		107	110	108	100	100	105			101	105	105	98	98	101	
A Bristol	99	110	96	110	99	103	103		100	101	100	102	97	101	100	
A Tulsa		105	103	99	99	108	103			99	100	94	95	101	98	
B Napier	107	94	99	93	103		99		102	103	102	94	104		101	
B Vivant	95	97	99	93	101	100	97		101	100	98	94	104	104	100	
N Koch			111	104	106	99	105				103	93	99	97	98	
N Harlem			104	106	98	92	100				104	103	98	98	101	
nieuw in Rassenlijst 2005																
N Robigus				96	113	110	106					98	108	107	104	
3 jaar onderzoek																
Alonso				112	112	103	109					104	109	104	105	
2 jaar onderzoek																
Patrel					105	105	105						104	100	102	
FD 98005-9					104	100	102						102	103	103	
CEB 0208					100	103	102						101	99	100	
NSL WW 44					99	100	100						101	105	103	
LP 737.1.98					100	102	101						100	102	101	
Tommi					97	100	99						97	94	95	
100 = ..ton/ha	10.7	9	8.9	8.4	11.6	10.4	9.9		12.0	10.9	9.9	9.7	12.0	12.2	11.1	

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".

Rivierklei en Lössgrond

Tabel 6. Korrelopbrengsten (in verhoudingsgetallen) per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar op de Rivierklei en op de Lössgrond.

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.
Baktarwe														
A Drifter		98	93	94	103	95	96	112	101	100	100	103	94	102
A SW Tataros		97	101	107	101	100	101		97	95	104	99	98	99
A Ilias		101	92	100	95	107	99		101	93	100	97	103	99
A Kampa		97	93	93	97	101	96	94	99	99	96	97	98	97
A Residence		91	92	102	96	88	94	94	92	94	99	96	99	96
B Semper		94	91	95	95		94	89	91	95	98	95		94
nieuw in Rassenlijst 2005														
N Globus				107	103	102	104				100	103	97	100
Overige tarwe														
A Limes		107	114	110	104	107	108		102	106	108	104	101	104
A Bristol		108	104	98	99	109	103	96	102	99	100	97	111	101
A Tulsa		114	112	107	108	113	111		106	104	98	106	103	103
B Napier		95	106	97	102		100	98	103	104	97	97		100
B Vivant		91	86	85	90	96	90	107	99	104	98	101	98	101
N Koch			112	109	104	96	105			107	104	100	101	103
N Harlem			104	101	103	98	101			101	103	99	107	102
nieuw in Rassenlijst 2005														
N Robigus				107	107	114	109				100	105	100	102
3 jaar onderzoek														
Alonso				109	108	107	108				105	108	108	107
2 jaar onderzoek														
Patrel					106	109	108					104	104	104
FD 98005-9					97	91	94					99	98	98
CEB 0208					99	93	96					100	104	102
NSL WW 44					101	90	95					106	97	101
LP 737.1.98					102	105	104					104	106	105
Tommi					102	107	105					98	96	97
100 = ..ton/ha		6.9	9.3	8.1	9.3	8.7	8.5	11.1	9.3	10.3	9.6	10.1	10.8	10.2

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".

Zand- en Dalgronden

Tabel 7. Korrelopbrengsten (in verhoudingsgetallen) per jaar en gemiddeld over de laatste 6 jaar op Zand- en Dalgrond.

	Zonder ziektebestrijding							Met ziektebestrijding						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.	1999	2000	2001	2002	2003	2004	gem.
Baktarwe														
A Drifter	106	109	103	101	109	106	106	108	111	99	104	105	108	106
A SW Tataros		102	104	99	100	108	103		100	104	96	99	106	101
A Ilias		111	99	99	98	111	104		104	100	94	97	102	99
A Kampa	92	99	97	97	98	103	98	94	96	97	96	99	96	96
A Residence	105	100	101	103	101	97	101	100	99	98	100	98	97	98
B Semper	104	106	103	104	102		104	97	101	97	96	103		99
nieuw in Rassenlijst 2005														
N Globus				107	113	102	107				101	104	100	102
Overige tarwe														
A Limes		99	105	102	109	91	101		95	109	103	109	91	101
A Bristol	100	101	92	99	97	100	98	95	97	96	99	91	101	97
A Tulsa		104	108	98	104	107	104		101	102	101	104	106	103
B Napier	87	79	96	90	91		89	98	100	104	102	102		101
B Vivant	84	80	91	84	82	83	84	103	97	97	100	96	97	98
N Koch			102	118	103	108	108			95	104	100	99	99
N Harlem			99	105	104	98	101			102	104	101	95	100
nieuw in Rassenlijst 2005														
N Robigus				103	102	113	106				107	98	110	105
3 jaar onderzoek														
ZE 98-4244				111	111	100	108				107	106	107	107
2 jaar onderzoek														
Patrel					96	105	101					103	105	104
FD 98005-9					93	100	97					101	104	103
CEB 0208					104	109	106					105	105	105
NSL WW 44					92	89	91					101	103	102
LP 737.1.98					112	101	106					102	102	102
Tommi					106	105	106					106	99	102
100 = ..ton/ha	9.2	6.2	7.4	6.2	8.4	7.1	7.4	10.8	8.8	8.8	8.4	9.5	9.1	9.3

De verhoudingsgetallen van de proeven "met ziektebestrijding" zijn niet rechtstreeks te vergelijken met de verhoudingsgetallen van de proeven "zonder ziektebestrijding".